

eum executionem perit.

- Ex hoc eodem capite, nempe ratione personæ iniusta est carceratio, facta à iudice
 74 pro debito civili in personam aduocati, siue Doctor sit, siue Licentiatus, siue tatum Baccalarius, dummodo aduocationis officio actualiter fungatur; in quo nulla, imò caprus relaxandus omnino est, etiam non præsposito, nec petito fideiussore, Doctorum controuersia est, vt videre est apud Bal. in l. 1. ff. solu. matr. Iaf. in l. filia licet. C. de collationibus. Antilo. de muneribus 3. p. §. 1. n. 56. communem testatur Petrus Lenauderij in tractatu de Doctoribus 4. p. 93. & vt ceteros taceam tenet Baeca de inope debitore cap. 16. num. 137. & n. 147. cum pluribus sequentibus, vbi in fauorem aduocatorum plura cumulat ad hoc propositum. Parlad. rerum quotid. lib. 2. cap. §. 7. à num. 10. Farin. d. quest. 27. n. 83. vbi hanc opinionem nouissimè simul cum
 75 fundamentis adducunt plures. quod idem intelligunt & magis indubitanter in Doctoribus medicinæ & legum actualiter legentibus docentibusque iuuenes. Questio tamen est, inter nostri iuris professores, valde altercata, & pro vtraque parte fortissima argumenta adducta, an idem intelligendum
 76 sit, & admitendum in Doctore, qui nec legit, nec actualiter aduocationis officium exercet. Negatiuam cum pluribus sequacibus tenaciter validis argumentis defendit eamque veriore profitetur Baeca vbi proximè à numero 127. cum pluribus sequentibus. Affirmatiuam autem de iure veriore esse, magisque vsu receptam, defendit cum pluribus Doctoribus antiquis & modernis Farinac. vbi supra à num. 83. & Parlador. qui absque vilo scrupulo vniuersaliter de aduocatis, Doctoribus, Baccalariis, legentibus vel non, opinionem hanc admittit. dubia est ex varietate Doctorum, sed quidquid sit, ego autem numquam vidi Doctorem etiam non legentem pro debito civili carceratum, quod
 77 Parla. ibi num. 21. intelligit procedere non solum, in Doctoribus, & licentiatis Salmantinis, Pincianis, Complutensibus & Bononiensis collegij, sed & in aliquibus omnibus, apud quascunque alias Academias lauream sortientibus ex ratione ibi.
 78 Ex hoc etiam capite fit iniusta detentatio, seu captura in personam tutoris pro debito sui pupilli, ex textu in l. 1. Cod. quando flicus vel priuatus. text. in l. si se non obtulit. §. tutor ff. de re iudicata. nisi forsan tunc carceri mancipetur, eo quòd nolit exhibere bona, quæ pupilli esse probantur, vt in eis executio fieri possit, quæ tunc carceratio iusta censenda est ex Bal. in d. l. 1. Cod. quando flicus vel priuatus, & ceteri scribentes ibi. idem

tenet Parlado. rerum quotidianar. lib. 2. cap. §. 5. part. §. 6. num. 14.

Ex hoc eodem capite minor facit iniustam carcerationem, si pro debito civili in carcerem tradatur, de pupillari ætate nulla dubitatio est & probatur arg. text. in l. in eo impuberis ff. de in ius voca. & ibi not. B. Bal. Roma. Paulus & Alexan. Iaf. & Iacobinus, Baptista San-seuer. in tractatu de debi. susp. & fugi. in §. quest. prin. Speculator in titulo de contumacia. §. si. Ang. in l. nemo carcerem Cod. de ex act. tribut. lib. 10. Romanus cons. 120. colum. 2. num. 3. cum sequentibus. Boerius in repeti. leg. consentaneum num. 165. C. quomodo & quando iud. & dicit Iacobinus in d. l. nec impubes Castellus in l. 66. Tauri verbo deesse arraigar. colum. §. not. Bald. in l. 1. num. 20. Cod. qui bonis cedere possunt. Roderic. Xuar. in l. 2. titulo de los Gouernos. lib. 2. fori. colum. ff. vers. limita 6. & alibi passim per Doctores.

In minore autem pubescente maxima
 81 difficultas est, & inter nostros in contrarias itum est sententias; quidam namque minorem 25. annis pro debito civili carcerari non posse, plures affirmant. quidam autem bene posse, vt videre est post longam disputationem apud Gregorium Lopez in leg. 1. tit. 15. p. 5. verbo todo. Cassaneus in consiliis Burgun. tit. des rentes rubr. 5. §. 2. Dueñas gloss. 269. Castellus vbi proximè. Socin. regul. 46. fall. 13. & in d. l. nec impubes colum. 1. Rodericus Xuar. vbi proximè. Iaf. in d. leg. nec impubes colum. 1. & 2. in cuius
 82 controuersia varietate & illud, de iure, consuetudinèque approbante, verius esse cenfeo: vt scilicet; minorem 25. annis puberem iure posse carcerari, quando suarum rerum habet administrationem sine curatore, si secus autem, carcerari non debet, quod etiam placuit Cacialup. in tractatu de debi. fugi. quest. 5. Marianus Socin. in rubr. de dilatio. §. p. quest. 20. Parlador. rerum quotid. lib. 2. c. §. quinte part. §. 7. num. 15. ad quod reducenda sunt ea, quæ dicit etiam Baeca vbi supra n. 14. vers. ceterum quidquid de iure communi & n. 16. qui hanc rem ampliat, & limitat.

Ratione personæ dicitur etiam iniusta, & indebita incarcerationio: quando nempe, pro
 83 debito merè civili mulier carceratur. text. in l. 1. Cod. vt omnes iudices authent. nouo iure Cod. de custodia reorum. & apud nos l. Regia 62. Tauri & l. si. tit. 3. lib. 5. recopil. Bal. in l. nemo deinceps. C. de Episcopa. audientia. Roderic. Xuar. vbi supra. Anton. Gomez in d. l. 62. Tauri. Baeca de inope debitore cap. 15. num. 3. Dueñas reg. 6. Parlad. vbi supra n. 13. Dueñas reg. 312. in princ. Cou. variar. resolutio. lib. 2. c. 10. n. 3. vers. femine tamen pudicam vitam agentes. Petr. à Placa, in epilo. delict. lib. 1. cap. 34. num. 10.

num. 10. Menoch. de arbit. lib. 1. questione 88. numero 10.

- 84 Quod etiam habet locum, non solum in debito priuatae personæ, sed etiam pro debito publico, & fiscali, mulier nullo modo incarcerari potest, ita probatur in d. l. 1. & in authent. sed hodie. ibi, pro fiscalibus, vel priuatis debitis. C. de officio diuersorum iud. d. authent. hodie nouo iure. ibi, pro pecuniaria fiscali, seu priuata causa. C. de custodia reorum & in §. necessarium. ibi, siquidem pro fiscalibus debitis, aut priuatis pulsetur. auth. vt nulli iudices, tenent etiam B. & Ioannes de Platea in l. nemo carceret C. de ex actor. tri. lib. 10. Ioannes Baptist. de Santo Seuer. in tractatu de deb. susp. & fugi. d. §. 5. num. 22. Afflictis in cap. unico vers. condemnatorum n. 62. tit. qua sint Regalia. Nicolaus Boerius in repeti. l. consentaneum n. 139. C. quomodo & quando. Grama. decis. 33. n. 9. Dueñas d. Reg. 312. in 2. ampli. Placa, & Meno. vbi proximè. Sifuentes in l. 62. Tauri.

Quid autem dicendum est: quando mulier succedit debitori fiscali, an tunc ipsa hæres carceranda est, quemadmodum carceraretur masculus, cui successit, quam questionem anxie & accuratè disputatam diffinit Mencha. de successio. creatione 1. part. lib. 1. §. 6. num. 38. Baeca d. c. 15. n. 4. His adde quod mulier etiam ratione tutelæ capi, & carcerari non potest, Roderic. Xuar. in d. l. 2. sit. de los Gouernos q. 5. col. 4. vers. secundus casus, & vers. aditio. & contra alios tenet ibi Baeca n. 13. & sequentibus & in tract. de decima tutoris c. 4. n. 46. Ioan. Baptist. de Santo Seuer. vbi supra n. 26. Marfi. in pract. §. attingam n. 65. Dueñas d. Reg. 312. vers. dico tamen. Placa vbi supra n. 12. & alij plures hanc partem tuentes, quos refert, & sequitur Prosperus Farina. 3. tomo pract. crim. q. 26. n. 62. & sequentibus, vbi dicit, ab ea nullatenus in iudicando, & consulendo recedi posse, tanquam fundata, & iure probabiliori, contra alios Doctores, quos ipse num. 61. refert contrariam sectantes.

- 87 Fallit tamen præfata regula, quando mulier carceratur pro debito civili, descendente ex delicto, in quo nemo est qui dubitet, posse tunc carceri mancipari, & vt ceteros taceam Baeca vbi supra n. 7. & c. 16. n. 26. & 27. omnes Tauristæ in l. 62. Tauri per textum ibi. Placa in epilo. delicti. lib. 1. cap. 34. n. 12.
 88 Dueñas & alij, vbi supra. Fallit insuper in muliere meretrice, vel inhonestè & luxuriosè viuentè, quæ ad iudicium ad personaliter comparèdum vocari potest, & pro quacunque causa, tam civili, quam criminali carcerari, vt ex Dueñas, Socino, Marfilio, Paulo Guiriano, Petto à Pach, & aliis pluribus

refoluit Prosperus vbi supra num. 55. & an idem sit in meretrice maritata, hinc inde duas contrarias opiniones, pluribus auctoritaribus fulcitas, refert Prosper. Farina. in d. §. 27. n. 56. cum sequentibus, ex mente plurimorum auctorum, ibi relatorum pro concordia, & earum amicitia distinguit: an maritus sciat, & cognoscat inhonestam, & meretriciam vitam suæ vxoris, & tunc carcerari mulier potest: aut maritus est ignorans, & nec particeps meretricij, ac inhonestæ vitæ suæ vxoris, & tunc illa carcerari non valet ob mariti reuerentiam, imò idem esse iudicandum de ea, ac de honesta, & matrefamilias dicit. quem & multa de hoc videre poteris & ad idem require Baecam d. c. 15. num. 18. & supra.

Supradictis addere vnum potes, pro animaduersione; nempe mulierem dictis casibus non solum non posse carcerari, sed nec etiam potest cogi ad personaliter comparèdum in iudicio, quia debet per procuratorem audiri, vt probatur in d. §. necessarium in auth. vt nulli iud. in prin. ibi, sed siquidem pro fiscalibus debitis pulsetur secundum legem mulier, aut per virum suum, aut per se, aut per quam voluerit personam legitimè respondeat, & transigat rem. Quæ verba transcripta sunt & repetita in d. authentica sed hodie nouo iure. C. de officio diuersorum iud. & in auth. hodie nouo iure post l. quoniam C. de custodia reorum. Socinus regul. 259. Dueñas reg. 312. in 1. ampliacione, etiam quando iudicium sine mulieris præsentia tractari, ac expediti non potest, sed iudex ad eam accedere debet, vel nuntium mittere, C. mulieres de iudicij in 6. & post Bart. in d. §. necessarium. tradit Boerius in d. leg. consentaneum num. 137. Cod. quomodo & quando. reiecta Angeli & sequacium contraria opinione, relata per Meno. de arbi. lib. 1. quest. 80. n. 11. Prosperus Farin. in d. quest. 27. num. 48. & 49. qui num. 51. dicit posse cogi mulierem, ad personaliter comparèdum pro ferendo testimonio in causa criminali, ex gl. in cap. 1. de testibus cogendis. Socin. d. regula 259. in 3. fullen. vbi rationem reddunt. Vide quæ nos infra hac 2. p. cap. §. n. 113. & sequentibus.

Iniusta dicitur etiam carceratio, facta in illos, qui in ius inuiti non vocantur. (quales verò ij sint refer l. 2. & sequentibus ff. de in ius vocando) quorum personæ pro debito civili capi, & incarcerari non queunt, si credimus Maran. in speculo in tit. de executione num. 56 Parladoro lib. 2. rerum quotidianar. lib. 2. cap. §. 5. p. §. 7. n. 16. quo quidem casu si fiat carceratio à iudice, vim faciet, quemadmodum & in superioribus iam relatis.

Iniusta, & indebita dicitur similiter carceratio,

ratio, & detentatio, si à iudice fieri, tentetur
 94 in personis eorum, qui iure immunes, & priuilegiati sunt, vt ne possint conueniri pro re alieno in plus, quàm facere possunt, quales sunt Pater, Mater, Auus, Aua, Socer, Mulier, Patronus, & ceteri alij, si qui sunt, vt Socij, Patronus, Donatores, & miles, &c. l. Parentes. ff. solu. matr. leg. sunt qui l. inter eos. ff. de re iudicata. l. rei iudicate. §. si cum duobus sequentibus. ff. soluto ma. l. i. tit. 15. p. 5. leg. in condemnatione ff. de reg. iur. & quod ij, & alij qui non in solidum, sed in quantum facere possunt, capi personaliter non possunt pro debito ciuili, tenet Areti. in leg. marit. §. eleganter ff. soluto matr. Angel. in §. sed & si quis num. 1. institut. de actio. Rodericus Xuares in d. tit. de los Gouernos. quest. 6. n. 4. Cou. lib. 2. varia. cap. 1. num. 4. Auenda. respons. 8. num. 7. Azene. in l. 1. titulo 2. lib. 4. recopil. Baeca de inope debitore d. cap. 17. num. 33. & cap. 3. n. 2. & sequentibus. vbi latius hanc rem tractat. & Parlador. vbi supra n. 17. & 18. qui etiam
 95 hos illum, qui non sua culpa, seu vitio, sed per infortunium aliquod, bellum, putam, naufragium, incendium, & similes casus, qui humanis rebus solent accidere, ex Ioanne FABRO in §. si. num. 10. instit. de actioni. & Baeca vbi supra n. 4. per totum. late de hoc vltimo tractat, & numeris sequentibus, accuratè qui sint ij, qui vltra quàm facere possint, non teneantur conueniri, quem videre poteris pro huius articuli expeditione.

Dicitur etiam indebita captura pro re
 96 alieno facta, in personam rustici, & in rebus rusticis occupatam tempore messium, & vindemiarum, vt scriptum reliquit Guilielmus Bened. in cap. Rainuius verbo & uxorem n. 906. arguendo de rebus ad personam; ait namque, si rei rusticæ instrumentis hoc conceditur, ne pro debito capiantur; multo magis personis rusticorum id concedendum est, quæ opinio apud nos stat, & probata est l. Regia 2 §. tit. 13. lib. 8. recopilat. quod hodie parum obseruari videmus, vt bene aduertit Parla. vbi supra num. 25. Hodie tamen noua pragmatica renouatum extat, vt pro debito ciuili nullo tempore capi possint.

Dicitur insuper indebita captura facta
 97 in nobilem, is enim ob æs alienum in carcere non detruditur. vt argumento l. medicos C. de professor. & med. lib. 10. l. miles ff. de re iudi. docuit Alex. in leg. centurio num. 25. ff. de vulga. & iuri. l. in d. l. miles. Bald. in l. 1. circa fi. Cod. qui bon. cedere poss. & alij citati à Baeca de inope c. 16. num. 7. & sequentibus: idem tenet Parlad. rerum quosid. lib. 2. cap. fi. 5. p. §. 6. num. 9. & apud nos extat lex Regia 4. & 5. tit. 2. lib. 4. ordi. l. 79. Tauri l. 4. titulo 2.

lib. 6. recopil. & Iaf. & Doctores citati, præcipuè Tauristæ hanc rem extendunt, quæ limitatur in nobili conductore regalium vestigialium, nam tunc rectè carcerari posse, dicunt plures citati à Baeca ibi n. 77. cum alijs, & diximus supra etiam de clerico.

Ex hoc etiam capite, & sic ratione personæ dicitur iniusta, & indebita carceratio, facta in personam graui infirmitate iacento, 99
 tem, quam quidem etiam si de crimine agatur, carcerari non deberi, consuluit Grammatici in cons. 55. num. 9. & sequentibus. vt de illo quem curia mittit capiendum, qui tamen vulneratus est, incarcerationique non queit absque suæ vitæ periculo, & dicit, quòd iudex hoc casu debet se asscurari per fideiussoriam cautionem, quam si infirmus non haberet, adhibere debet iudex custodias sumptibus, & expensis ipsius vulnerati, quotusque conualescat, argumento text. in l. 4. C. finium regundor. & l. penes Cod. de statuliber. & in terminis tradit Paris de Put. de syndicato in verbo carcer cap. 4. num. 3. in fin. versiculo in autem ipsa custodia. & ita practitari se vidisse in vrbe, & extra profertur Prosper. Fari. in d. 3. tom. crimi. q. 27. n. 87. vbi dicit idem intelligendum esse in causa ciuili. pro cuius executione executores euntes inuenire reū executatum in lecto grauit infirmum, solerèque his casibus iudices Christiana pietate motos, concedere eisdem debitoribus inhibitionem ad tēpus, intra quod possint domi conualescentes conualescere, quod & pium, & Christianum est hac iusta causa factum.

De iniusta detentatione ratione temporis.

TERTIÒ & principaliter dicitur indebita, & iniusta detentatio, seu carceratio, 102
 nempe: ratione temporis, quod contingere potest, quando quis capitur pro debito ciuili in die feriato in honorem Dei, vt probat text. in l. fi. & ibi Classici & expositores omnes C. de ferijs. Paris de Puteo in tractatu de syndicato verbo captura cap. 5. incipit captus illicitè num. 5. fol. 138. Bal. in tractatu de carceribus num. 1. 6. & 9. vbi etiam loquitur in ferijs inductis ob vtilitatem hominum, vt messium, vindemiarum, &c. de quibus supra diximus. tenet etiam Farina. 3. tomo crimi. q. 27. num. 105. & sequenti, qui refert, quòd id decretum Pij V. Papæ renouantis dispositionem d. l. fi. in defectum abeuntis. Quæ 103
 doctrina minimè procedit in debitore suspecto de fuga, qui etiam eo tempore capi potest, nec etiam vltra casum; nempe, debitum ciuile. nam pro delicto potest quis capi etiam die feriato ob honorem Dei, si tamen

104 tamen delictum est graue, & enorme, atrocè, secus si sit delictum leue, vt late videre poteris per Farinacium vbi proximè.

Ex hoc eodem capite dicitur iniusta captura facta in personam hæredis durate tempore conficiendi inuentarium, vt post idem confectum si bona hæreditaria non sufficiant, non enim in plus tenetur, nec pro debitis defuncti debebit duci in carcerem, nisi fortè abscondat bona in inuentario confecto contenta. tunc enim ex propria culpa capi rectè poterit, vt notat Bald. in leg. fi. §. & si præfatam num. 3. & ibi Corneus Cod. de iure deliberan. Berouius quest. 57. colum. 3. ibi, Socinus cons. 120. num. 18. lib. 1. Bald. in dict. §. & si præfatam. Salicetus ibi numero 22. Alex. in l. postulante n. 4. Baeca plura referens de inope debitore c. 6. à n. 17. & supra à n. 15. idem etiam dicitur quando hæres etiam non conficiens inuentarium, etiam si defunctus bonam reliquit, qui tenebatur ex obligatione ad factum aliquod personale, personæ coherens, pro quo hæres carcerandus non est, vt notat Bal. Angel. & Iaf. num. 3. in l. si decesserint. per text. ibi ff. qui satisd. cogant. & Baeca loco citato num. 18.

Ratione temporis indebita dicitur detentatio, facta in personam eius, qui obtinuit literas dilatorias à parte, vel à iudice, vt intra tot tempus, puta; bienniū, quinquēniū, seu mensem, à suis creditoribus non molestetur, nec conueniatur pro debitis, quæ quidem literæ omnino obseruari debent à iudicibus, ita ut debitor ea dilacione pendente nullo modo capi possit, probat text. in §. sed nec in auct. de mand. Principum. qui licet loquatur in securitate, & dilacione concessa à parte parti secundum B. in l. is qui reus n. 12. ff. de publicis iudi. idem dicendū est in dilacione concessa à iudice, qui pro bono publico eadem securitatē cōcedit, sicuti declarat Menoch. de arbit. iud. lib. 1. q. 71. n. 6. & licet in causis ciuilibus moratorias literas, seu fiducia, minimè esse concedendā, ex qua dānum seu iniuria possit oriri creditoribus, arg. text. in c. cū dilecta de confirm. vili & in l. 2. §. merito & si quid ff. ne quid in loco publico. quæ iura dubitationis loco ducit Paris de Puteo de syndicato in verbo saluus conductus c. 1. n. 1. vers. dic 108
 quod potest, &c. quando autē iudex concessit hanc securitatē, & dilacionē, aliqua iusta causa animū suum mouente, & ad breue tēpus, puta 30. dies, vt in d. §. sed nec in auct. demand. Principum. omnis cessare debet iniuria, & dānum creditoris, quo casu à iudice cōcessa dilatio, & mora vtique seruanda est, vt dicit Puteus d. n. 1. & 2. vers. que nota, nec iudex tenetur in syndicato, licet debitor affidatus veniat ad ciuitatem intra illud tempus, nec sol-

Salgado de priuileg. Reg. Tom. I.

uat creditori, vt tenet Iacob. Nouell. gl. 182. saluus conductus à solo Principe. & in prima & secunda ampliacione, vbi Alex. Dec. Marfil. & alios plures hanc doctrinam adducit affirmantes, quos allegat etiam Fari. in 3. tomo practica. cri. q. 39. n. 20. & 21. tu adde Rebuff. 3. tomo tit. de literis dilato. annali quinque, &c. & ibi in art. 1. gl. 1. à n. 70. fol. 375. & segg. inquit effectū harum literarum dilatoriarum esse: 109
 dilacione, & termino pendente nihil innouari debere, quemadmodum & dilacione & appellacione pendente, nec tunc poterit nec persona, nec bona debitoris capi, quod idem dicit procedere pendente verificacione ipsarum literarum, quia idem iudicandum est de ipso tempore, sicut & de principali post verificacionem, per arg. text. in non solum de appell. in 6. & intra id tempus ipsa captura, tanquam attentata reuocanda est, vt seruari affirmat Boerius in decisionibus Burdegalen. q. 296. col. 2. per text. in l. si. C. qui bon. cedere poss. nec ita captus tenetur præstare fideiussorem, 110
 quia absque eis debet relaxari, cum iam fuisset indebitè captus. Bal. in l. per diuersas q. 15. C. mandati. & Reb. vbi proximè. vbi late agit de natura harum literarum, & à quibus possint impetrari, & quibus iudicibus dirigi, & alias plures quæstiones, per quas per te vide.

Idem dicendū, si maior pars creditorum 111
 iudicias illi indulerit, iuxta l. cum maiorem cum sequentibus ff. de pactis. l. si. Cod. de cestio. honorum l. 5. titulo 15. p. 5. quarum intellectum elucidat Afflict. decis. 278. Parla. rerum quotidianar. lib. 2. c. fi. 5. p. §. 7. num. 8.

An autem hæ literæ dilatorie procedant in debito iurato, & ad debita ex causa delicti, eo quòd solum de debitis in genere loquantur, & an extendantur ad fideiussores 112
 debitoris affidati, & assecurati, & an ad debita fiscalia, & ad debita priuilegiata, vt est id quod debetur ex causa locationis, vel cōductionis, vel Ecclesiæ, & pupillare, vel ad debitū de recti contractū, paulò ante easdem literas, & an saltem ipsa dilacione pendente cogi possit debitor satisfacionē præstare, & quæ sufficiet, vide Prosper. Farina. d. 3. tomo in pract. crim. q. 39. num. 22. 23. 24. 25. vsque ad trigessimū octauum, & an iudex inferior à parte possit concedere saluum conductum in criminalibus, & post sententiam latam, & quando ad eundem n. 79. cum segg. & vide de alijs vtilibus quæstionibus.

De iniusta detentatione ratione loci.

QVARTÒ & principaliter dicitur iniusta 113
 carceratio ratione loci. generale namque est, quòd in locis, in quibus ius vel statutum, etiam municipale, consuetudine

Z (qua)

(quæ lex est) prohibuerit capturam fieri, vt indebita est relaxandus, qui ad eundem contigerit, aut quomodolibet reperitur. ita docet Paris de Puteo de syndicat. in verbo captura c. 5. incipit captus illicitè n. 6. vers. & non solum capite impugnatur ratione loci fol. 138. B. in l. si quis sit fugiunt §. Labconem ff. de delictio, & in l. presenti in princ. C. de his qui ad Ecclesiam confugiunt, & in l. 1. §. 1. ff. de acquir. rerum domino. & in l. si cui §. si. colum. 1. vers. 2. quæro ff. de accusat. quibus in locis addit captum in locis quibus de iure capi potest, debet relaxari. Idem dicit Bald. in leg. sicuti §. Aristot. ff. si seruitus vindicetur. & in leg. requirendi in 2. columna. C. de seruis fugi. Hippolyt. de Marfil. in tractatu de bannitis verbo capti. numero 6. ex quo vitiliter inferri potest, quod captus in Ecclesia vel ab ea exactus statim debet relaxari tanquam indebitè captus, l. presenti C. de his qui ad Ecclesiam confug. ibi, nullos penitus cuiuscumque conditionis de sacrosanctis Ecclesiis orthodoxæ fidei expelli aut trahi vel protrahi confugas. textus etiam in cap. sicut antiquitus 17. questione 4. cap. de raptoribus 36. questione 1. cap. inter alia, de immunitate Ecclesiarum. imò sic extractus eidem Ecclesiæ protinus restituendus est, tanquam spoliatæ cap. sape de resti. spoli. B. in d. l. presenti. Marfilius post Lapti, Oldrald. & Abb. in tractatu de bannitis, verbo capti numero 7. Angel. de malef. in verbo quod fama publica precedente num. 59. & ibi in additis litera B. Boerius decis. 109. n. 3. Iodoc. in prax. crim. tit. de citatione reali, id est captura cap. 15. n. 19. Ioa. Mar. de Monticell. in tract. crim. regul. 12. n. 12. Nicol. Moron. in tract. de fide, treuga & pace q. 103. n. 1. & seqq. Dueñas regul. 228. in prin. Petrus à Placha, in epitome delictorum c. 34. lib. 1. num. 15. vbi alios adducit Maria. Soc. in 114 tractatu de citatione in 17. art. prin. Boslius in tractatu de captura n. 2. 1. quæ opinio communiter approbata est per Canonistas, & legitas, vt testatur Maran. Gomez, Remigi. relati à Iulio Claro in pract. crim. quest. 10. quem pariter refert & sequitur Bonacosa in communi. opinione 1. part. vers. Ecclesia habet immunitatem fol. 59. Cou. variar. resol. lib. 2. cap. 20. num. 2. Menoch. de presump. lib. 5. presump. 10. num. 1. Decianus in tractatu crim. 2. p. lib. 6. c. 2. 5. rubr. de extrahendis ab Ecclesia n. 1. & sequentibus. adeò vt ipsi extrahentes publici latrones habendi sunt, & excommunicandi, donec respicientes damnû omne refarciant, & ablata per penitentiam restituant, vt declarat bene Iod. in pract. crimin. rubr. de violat. templ. ac propterea euidentem, & notoriam vim faciet iudex Ecclesiasticus confugientem ad Ecclesiam vi exmerit, ab hæcque carceratione, tanquam ab

iniusta emissæ appellationi deferendum esse tribunal supremum, cuius auxilium violentiæ protector declarauit.

Quod extendit nõ solum ad laicum confugientem ad Ecclesiam, verum etiam vt habeat locum in clerico, vt ille ab ea inuit extrahi, & capi nec possit, tenet Bernard. Diaz in praxi cri. canon. c. 115. Io. de Vischis in tractatu de immunit. Ecclesiarum. ab ipso citato, & ex Decia. Cou. Diaz, Claro, & infinitis aliis latè fundat, limitat & extendit Prosp. Farin. 3. tomo crimi. q. 28. n. 7. & 8.

Et vt cætera in hoc articulo taceam, dico; quod multi sunt ad Ecclesiã confugientes, quibus peculiari ratione eius immunitas non fauet. imò iure iustè & lege permittente, ab ea capti, exactisque possunt inuiti, quales ij sunt, accuratè in vnum redegit Remigius tractatu de immuni. Ecclesiarum. Decia. in tractatu crim. 2. part. lib. 6. cap. 25. rubrica de extrahend. ab Ecclesia. Cou. lib. 2. var. c. 20. Farin. in 3. tomo praxi crim. q. 28. Bobad. in poli. lib. 2. c. 1. rubr. a quales delinquentes nouale la Iglesia, & ideo omnes ij qui non gaudent immunitate Ecclesiarum, iustè & debitè à iudice capi possunt, & ab Ecclesia extrahi. qui si appellauerint, sintque protestati regium auxilium violentiæ, causa ad ipsum iudicem remittenda est, & vim non fieri declarandum, & an saltim confugientes ad Ecclesiam detinendi sint in vinculis, donec quæstio, causaque decidatur, an gaudere debeant immunitate nunc, nec fugiant, contrariæ sunt opinionones Doctorum, pro cuius resolutione vide Farin. vbi proximè numero 9. & 10. & Decian. ad quem remittit lib. 6. cap. 28. numero 25. in fin. versiculo at insurgit. & an huic priuilegio immunitatis per confugientem renuntiare possit inuitis Rectoribus Ecclesiæ, vide ibi cap. 26. num. 12.

Ex hoc etiam capite iniusta dicitur carceratio, & per consequens iusta, & legitima appellatio, interposita à detento in carcere obscuro, & tetro, non claro, nec illuminato, saltim vsurpata luce, & lumine, sed si forsan adueniente nocte ad maiorem cautelam, & tuitionem custodiam in obscuro carcere claudi cõtigerit, orta tamè luce, clarescente die inde deduci, & ad clariorem carcerem reddi, ita probat textus in l. 1. Cod. de custodia rerum. ibi, nec verò sedis intima tenebras pati debet inclusus, sed vsurpata luce vegetari: id est, subleuari, & vt nox genuinauerit custodiam, in vestibulis carcerum, & salubribus locis recipiatur, ac reuertente iterum die, ad primum solis ortum ille ad publicum lumen reduci, nec penitus carcerum permittatur, quod innocentibus miserum noxiis non satis securum esse,

esse, dignoscitur, per quem textum affirmat Cardin. in clem. 1. q. 7. de penit. & remiss. quod Prælati qui in retro carcere clericum, seu alium delinquentem claudunt, efficiuntur irregulares, & reputantur homicidæ, quem refert Prosp. vbi proximè q. 27. n. 97. per quem textum, & per legem nemo carcerem Cod. de custodia rerum. lib. 10. l. aut factum §. solent ff. de penit. & per alia iura generalem constituunt regulam Doctores, genus illud ergastorum, quod apud nos Suetanos dicitur, carcerèlque subterrancos, ac caueas, in quibus verisimiliter cognosci potest, carceratos humilitate, calore, & frigore, sitique marcescere, vel vitam periclitari, omnino esse prohibitos, Corneus conf. 32. 5. n. 4. lib. 4. Bonifac. de Vital. in titul. de carcere priua. num. 2. vers. nec debet includi. Marfil. in tractatu de bannit. in verbo carcerati num. 45. vbi post Cardin. & Anchara. in d. clem. 1. idem tradit Follerius in pract. crimi. in 1. p. 2. p. prin. versiculo vel carcerentur num. 2. Parla. lib. 2. rerum quotidi. cap. 5. p. §. 6. n. 3. & 4. Iod. in pract. crim. c. 7. titulo de carcerarijs seu commentar. n. 9. Boslius in pract. crim. tit. de car. n. 3. quæ opinio & charitati, & humanitati, ac Christianæ religioni consona est, & consors. nam carcer non ad penam inuentus est, sed solum ad custodiam, & sic talis esse debet, vt carceratus penam non patiatur. d. l. aut damnus §. solent ff. de penit. Iaf. in l. si vitium n. 1. ff. de re iud. Puteus in tractatu de syndica. verbo carceratus c. 5. incip. licet dicitur num. 1. Angel. de malef. in verbo quod fama publica precedente, & versiculo tenetur menti. num. 80. & ibi Hieron. in additio. Paris consilio 2. num. 184. lib. 4. Iodoc. in prax. crimi. titulo de carceribus cap. 16. numero 3. Follin pract. crim. verbo vel carceratur num. 1. fol. 158. Paul. Ghil. in tractatu de relax. carceri. in rubrica de sentent. & penarum executione numer. 5. Boslius in titulo de carcere num. 2. Conrad. in pract. titulo de carcere. num. 1. fol. 173. Menoch. de arbit. casu 305. numero 2. lib. 2. & alibi passim per Doctores. An autem carceratum in carceribus possit iudex, detinere in vinculis, compe- 123 dibus, vel manicis ferreis. pro vtraque parte sectatores refert Prosper. Farinac. in d. 3. tomo questione 27. num. 98. & sequenti, vbi arbitrium iudicis in hoc maximè attenditur, qui ex qualitate personæ, vel delicti hoc discernere debet, vbi ad hoc ponit regulas, quibus animus iudicis omnino reduci, & moueri debet, quem omnino vide, quoniam ad hunc articulum multa adducit necessaria. vide etiam Parlad. vbi proximè.

Ex eodem capite indebita dicitur incarcerationatio, facta in personam illius, qui habet saluum conductum legitime obtentum, pro 124 salgado de protect. Reg. Tom. 1.

eundo, vel veniendo ad aliquem locum, & capiatur, vel in itinere accessus, vel recessus, vel etiam domi suæ, vbi est preparans se ad iter, etiam si id expressum non sit, sed generaliter pro eundo, vel redeundo, sibi sit saluus conductus concessus. Et hoc quia saluus conductus vim suam obtinet à die concessionis, & ex aliis rationibus efficaciter à Doctoribus adductis, l. legato & l. qui mittuntur §. sed & si. vbi gloss. in verb. agere. vbi iidè DD. ff. ex quibus causis maiores. ita asserit cum Angel. cõf. 363. incipit quidquid addo. & Menoch. de arbit. quest. lib. 2. casu 336. tit. 18. & plurimis seqq. Afflictis in cõstit. Reg. lib. 3. rubr. 35. de fide mercatorum in verb. penas in si. Fran. Hercula. in tract. de cautela de non offendendo n. 4. Iacob. Nouell. regul. 84. in prima amplia. Boslius in tract. de remedio ex sola clemen. prin. Brunus in tract. de decisione bono. in 11. q. 4. q. princ. n. 34. Alex. cõf. 46. lib. 2. Gozadi. cõf. 27. n. 23. Iul. Ferret. in tract. de gabellis & publi. numero 95. & multa ad propositum vide per Menoch. ibi, & Farinac. d. quæst. 39. num. 53. vsque ad numerum 57.

De iniusta carceratione ratione ordinis non seruati.

Quintò principaliter indebita, & iniusta dicitur incarcerationio, seu detentatio, cum propterea iusta, & legitima appellatio emissa ratione ordinis non seruati, in ipsa enim uerò captura facta, non seruato iuris ordine, & indebita est, & à iudice relaxanda, vt probant Fran. Cason in tractatu de tormentis in fine tractatus cap. 9. tit. de captura, & carcere num. 23. Boerius post Bal. quem allegat in decis. 215. num. 34. Marfil. in tractatu de bann. in verbo carcerati num. 24. sequens Ananiam Gemini. Ang. & Arceri. quos ipse allegat, quos pariter sequitur Bruno à Sole suis questionibus quest. 30. num. 39. Cou. lib. 1. variarum resolut. cap. 2. numero 15. versiculo ego sanè hanc opinionem. & suprâ Prosper. Farinac. in 3. tomo question. crim. quest. 28. num. 111. & q. 30. n. 130. & quest. 32. num. 97. cum sequentibus. cui quidem appellationi, si pro eius delatione suprema curia adeatur, vim fieri omnimodo, eique deferendum, vtique iustissimè declarabit.

Ex quo capite iusta dicitur appellatio, & iniusta carceratio, si ab ipsamer in causa ciuili iudex inceperit, quod fieri minimè potest, nisi debitum debeatur iam ex causa iudicari, probat text. in l. 1. & ibi gloss. fi. C. de cessione bonorum. gloss. in rubr. ff. eodem tit. & in leg. si. C. eodem. docet Bart. in l. cum eo ff. ad leg. iul. pecul. Angel. & Paul. in d. l. 1. Cod. qui bon. cede. Bald. consilio 90. lib. 1. Roderic. Z. 2. Xuarcz

Xuarez titulo de los Goniernos in l. 2. columna 1. lib. 3. fori. Ripa in l. obligatione generali n. 25. vers. & si citatus ff. de pignoriis. debet enim ci-
 127 tatio, cause cognitio, & sententia transla-
 ta in rem iudicatum procedere, ad hoc vt
 debitor capi, & incarcerari possit, leg. con-
 sentaneum. vbi notat B. Cod. quomodo & quan-
 do. B. in l. ff. ad leg. lul. pecula. Roma. consi-
 lio 224. incipit ista captura facta. debita enim
 summa probanda ante omnia est, postmo-
 dum sequenda est sententia eius declarato-
 ria. Nam quod ante capturam non est de-
 ductum, nec probatum, non potest postea
 ad ipsam iustificandam, deduci, quoniam
 iniuriarum nulla est confirmatio l. si cum nul-
 la ff. de re iudi. ita not. Bal. cons. 318. ista captu-
 ra lib. 4. Ripa in d. leg. obligatione num. 25. ff. de
 re iud. Roma. cons. 241. incipit spectabilis do-
 minus col. 2. Decius consilio 75. pro tenus col. 1.
 vers. & ideo. idem tenet Baeca de inope deb.
 cap. 1. num. 30.
 128 Nec obstat contra hanc nostram pro-
 positam regulam, illa, quam etiam fre-
 quenter deducunt Doctores in leg. si. §. fin.
 ff. quod metus causa; nempe; debitorem cap-
 tum non seruato iuris ordine, non esse di-
 mittendum, & relaxandum, si reuera debi-
 tor est; quam patrociniatur Bal. in cap. tue in
 fi. vt lite non contestata. & in cap. conquerente de
 resti spoli. Paul. cons. 472. in causa capture. Iacob.
 lib. 1. ad finem. Gomez Arias in l. 60. Tauri. n. 11.
 Alex. in l. si cum nulla n. 8. ff. de re iudicata.
 129 Quo etiam fit incarcerationum pro debito
 falso, posse detineri pro vero debito, vt in
 d. l. si. §. si. ff. quod metus causa l. 2. & ibi B. Cod.
 de exact. tribu. lib. 10. B. in l. 2. §. qui exhiben-
 di. ff. de custodia reorum. Gomez Arias su-
 pracitatus, licet plures contrariam senten-
 tiam tenentes referat Farin. d. 3. tomo quest.
 27. numero 152. licet non sequatur num. 53.
 nec videmus hoc admissum, imò quomo-
 dolibet captum iudices detinent pro vero
 debito, vel delicto, & ita seruatur quotidie,
 imò non dubitatur vnquam, vbi bene etiam
 aduertit Fari. ibi, licet duas communes con-
 trarias in hoc referat Farinac. vbi supra nu-
 mero 151. & sequent. qui se inclinât parti
 contrarie, & sic vt iudex hoc in casu non
 tenetur in syndicato. in qua opinione ani-
 mus meus, & intellectus minimè acquie-
 scit, quoniam vtrumque sit, iam iudex quan-
 tum ad se pertinet, habuit iniustum princi-
 pium, quia iuris ordinè non seruauit, & con-
 tra legem processit, quæ vtiq; seruari de-
 bet, ex vulgatis, contra quâ opinionem mul-
 ta possem infringere, quæ omitto, quia nostri
 130 non est instituti, discutere. Cui respondetur,
 quoniam etiam probato debito post captu-
 ram, debeat detineri debitor in carcere;

non ideo dicitur iusta prior carceratio, quia
 nullo modo iustificatur ex sequenti proba-
 tione, imò non ideo minus iudex desinit ef-
 se in culpa, & teneri in syndicato, vt infra
 videbimus. & ipsa captura tenet, non ex vi
 prioris præcepti: sed postea ex vi secundi
 præcepti, tacite per detentionem, vel ex-
 pressè per declarationè inducitur probato ve-
 ro debito, vel ex sententia transacta in rem
 iudicatum, vel ex obligatione, & instrumen-
 to guarentigato, vt in simili notauit Alex.
 in l. 1. colum. 2. Cod. de Carboni. edicto. B. in leg.
 creditores in §. quæst. princ. Cod. de pigno. Baeca
 de inope debitor cap. 10. n. 30.
 Quæ conclusio supra posita vt debitor
 capi non possit, nisi ex causa iudicati: adeò
 vera est, vt instrumentum publicum captu-
 ram hanc iustam reddere non potest, nisi ha-
 beat clausulam guarentigatam, & liquidum
 sit, vt late comprobatur Roderic. Xuarez in l.
 post rem in declaratione l. Regie 4. & §. titulo
 8. lib. 3. ordin. l. 64. Tauri. vbi omnes l. 1. & 2.
 titulo 21. libro 4. recopil. Millus in l. 5. titulo
 21. lib. 4. recopil. Segura in repetit. leg. si ex
 legati causa numero 78. ff. de verborum obligat.
 Cou. var. resolutio. lib. 2. cap. 11. num. 3. versu-
 culo illud sanè. vtrumque etiam late compro-
 bat Baeca vbi proxime num. 31. vide etiam
 Parladorum lib. 2. rerum quotidian. cap. fin. 1.
 par. §. vndecimè per totum.
 Ex hoc eodem capite dicitur iusta appel-
 latio, & iniusta carceratio, si fiat à iudice
 132 obruto, de facto, & sua propria ceruice, & in
 vindictam nullis præcedentibus iudiciis, præ-
 sumptione, vel diffamatione delicti: sed quia
 in hoc varie sunt Doctorum opiniones, quam
 communis praxis hodierna seruat, hic ex
 opinionibus colligam, & sic generale est; vt
 ad capturam debent procedere legitima in-
 dicia, & ita locum habet opinio illorum,
 quia hoc asseuerarunt, de quorum genere
 & opinione est Marfil. in practi. crim. §. con-
 stante num. 1. vbi allegat Doctores in clem. 1.
 de homicidio. & text. in l. 1. in princ. vbi hoc
 idem not. Marfil. ff. de questio. & in l. penul. vbi
 gloss. Cod. eodem. & Marfil. refert & sequitur
 Conrad. in practi. titulo de captura numer. 2.
 Angel. de malefi. in verbo quod fama publi-
 ca. num. 4. Roland. cons. 17. n. 2. col. 3. Nouell.
 in practi. crim. §. 1. incipit superioribus annis nu-
 mero 27. fol. 25. vbi etiam adducit plures hoc
 idem tenentes, & ipse testatur de communi,
 de qua etiam per Bonacof. in commun. opin.
 1. p. versiculo carceratio & retentio pag. 21. co-
 lumnæ 1. Clarus in practi. §. si. q. 28. vers. scias
 autem. Angel. de Castro inter consilia criminum
 diuersorum consilio 94. numero 2. lib. 1. Marcus
 Anton. Eugenius Perusinus in cons. 64. num.
 14. & licet hæc opinio, amulos non paucos
 habeat,

habeat, & verior, & communis & æquior
 est. & in praxi magis recepta, quam etiam
 sequitur Farinac. in 3. tomo practi. crim. q. 26.
 num. 116. quem vide à n. 112.

Hic tamen labor est: qualia sint hæc indi-
 cia: vt eis mediantibus rectè possit iudex ad
 capturam deuenire, in quo varios Authores,
 133 varias opiniones sectantes, refert vbi proxi-
 mè Farin. nam alij leuia indicia sufficere, alij
 præsumptionem, alij verò suspicionem, alij
 etiam alia dicunt, alij diffamationem, ego
 autem omnia vera esse posse affirmo, secun-
 dum casus varietatem, & diuersitatem, at-
 tentaque causæ, negotij, & personæ quali-
 tate, quod maximè discreti iudicis arbitrio
 constitutum est, textus in l. 1. ff. de custodia &
 exhibi. reorum. ibi, Proconsulem existimare
 solere: vtrum in carcerem recipienda sit
 persona, an militi tradenda, an fideiussori-
 bus commendanda, vel etiam sibi. hoc au-
 tem vel pro criminis, (quod obicitur) qua-
 litate, vel propter honorem, vel propter
 amplissimas facultates, vel pro innocentia
 personæ, vel pro dignitate eius, qui accusa-
 tur, facere solet. per quem textum ita firmat
 Laurent. Kircou in communi opinione con-
 traria 4. conclusione 130. ante si. versiculo cete-
 rum, &c. & versiculo que quidem regula. sequi-
 tur Clarus in practi. crim. §. ad finem. quem
 refert Bonacofa in commu. opinione 1. part.
 pag. 16. vers. captura ad hoc vt committatur, &c.
 in discursu. F. Vmbert. Locat. in practica indi-
 ciana inquisitorum, in verbo captus, versiculo in
 criminalibus tamen relinquunt arbitrio iudicis,
 &c. quod etiam videtur esse de mente Pa-
 ridis de Puteo de syndica. verbo captura cap. 1.
 incipit an iudex n. 12. nec dissentit Blanch.
 in practi. crim. §. pro cognitione itaque huius par-
 tis fol. 126. cui etiam adhaeret Prosper. Farinac.
 vbi proxime num. 127. & seqq. & su-
 134 pra. qui dicit, hoc iudicis arbitrium non
 erit, tam absolutum quin iuris regulis (quas
 referunt Doctores, & ipse prosequitur late)
 debeat subicere.

Ex quo etiam capite iusta dicitur appel-
 135 latio, & per consequens iniusta captura, &
 detentatio facta à iudice, anteaquâ redigant
 indicia. præsumptiones, (vel ea alia quæ in-
 surgunt contra inquisitum vel accusatum)
 136 inscriptum ante omnia. namque iudex debet
 examinare testes, subministrantes indicia
 contra capiendum. ita tenet, & testatur de
 communi consuetudine totius Italiæ Angel.
 de Castro inter consilia criminum diuersorum
 cons. 94. num. 2. lib. 1. quem refert Iulius Clau-
 rus in prax. crimin. §. si. quest. 28. versiculo scias
 autem ante medium, vbi etiam allegat Blanch.
 in practi. fol. 25. n. 68. in fi. & communiter ita
 fieri, testatur pariter Hippolyt. de Marfil. in
 Salgado de protect. Reg. Tom. 1.

d. §. constate n. 11. redeundo modo ad propositum,
 qui etiam ponit modum examinandi testes,
 & hanc magis communem opinionem, &
 veriore esse; affirmat, testaturque Marcus
 Anton. Eugeni. Perus. in suo consilio 64. n. 14.
 & sequentibus.

Quod etiam extende, & declara, quòd in
 delictis grauib; & inferctibus penam cor-
 137 poris afflictiuam, ad capturam sufficit quale
 quale indicium, & qualis qualis informatio.
 si verò delictum leue est, vt dictam penam
 non inferat, verum est, vt ad capturam non
 procedatur, nisi extantibus iudiciis, sic enim di-
 stinguendo declarant opinionem plurium
 relatum à Farinac. vbi supra numero 123. Bru-
 nus in tractatu de indi. & tortu. 2. part. que-
 stione 9. numero 6. sequitur Ioan. Mar. Mon-
 ticell. in practi. crim. d. reg. 12. num. 7. versu-
 lo in hac re fol. 266. columna 2. Angel. de male-
 fic. in verbo iudex commisit numero 4. Clarus
 in practi. crim. d. quest. 28. vers. scias tamen pro-
 pe finem. & relata à Bruno à Sole. d. quest. 30.
 num. 10. sequitur licet confusè Farin. relatus
 n. 127. vers. aduertat primò.

Extende insuper, quòd in quocunq; de-
 licto, siue graui, siue enormi, & contra qua-
 libet personas, nobiles, pauperes, seu viles ca-
 138 ptura nec solet, nec debet, discerni informa-
 tione extraiudiciali, & in scriptis nõ redacta,
 vt ex Marfil. in practi. §. constante n. 5. & singu-
 lari 93. incipit iudex licet sine indicio. allegans
 text. in c. clericus de sentent. excom. in 6. Mon-
 ticell. in d. Reg. 12. n. 7. Conrad. in practi. titulo
 de captura n. 3. vers. sic secundum cum fol. 266.
 colum. 1. Fran. Casson. in questio. tit. de captura
 & caree. cap. 9. num. 1. Brunus de ind. & tort.
 2. p. quest. 9. num. 4. in fi. Follet. in practi. crim.
 verbo studeat se onerare n. 58. Rolan. cons. 17.
 numer. 6. vol. 3. Nouello in practi. crim. in prin.
 §. superioribus annis n. 23. in fi. & ex Bonacofa,
 Boslio, Mádofio, Blanch. Julio Claro, & Bru-
 no à Sole, & aliis relatis à Farin. vbi proxime
 n. 123. tenet ipse n. 130. nisi tribus concurrentibus:
 139 delictum graue, & enorme, carceran-
 dus sit suspectus de fuga, & sic quòd sit pe-
 riculum, quod aufugiet, dum testes in scri-
 ptis rediguntur. tertio quòd iudex sit securus,
 testes venire postmodum, ad se examinandos,
 vt ex Claro ibi dicit Prosperus Farinac. &
 hoc quando procedit iudex ex officio.

Ex sola autem querela partis, nunquam
 140 etiã deuenitur ad capturam in quòvis gene-
 re delicti, & persone, nisi duobus concurrentibus;
 nempe: si accusans, vel querelã probat
 summarie, querelatur, suspectum esse de fu-
 ga, & post cautionem, seu si diues est, se ob-
 ligauerit de reficiendo expensas, damna,
 & interesse in casu non verificatæ querelæ,
 Z 3 vt

vt tenent Iulius Clarus in pract. q. 28. sub vers. suis autem. Foller. in pract. crim. in vers. studeant se onerare numero 58. quos refert Farinac. in dict. 3. tomo pract. crim. quasi. 27. numero 122. & sequitur eam, num. 128. & secundum hanc declarationem, & cum his duobus requisitis, non alias, volo vt intelligas, & accipias opinionem Doctorum, affirmantium simpliciter, posse iudicem ad capturam peruenire, etiam non extantibus indicis, nec informatione in actis, quoties timetur de fuga delinquentis, & mulco magis quando est in fuga, cum sola, & simplici informatione capiendum esse suspectum de fuga, cuius auctores & sequaces sunt Marsil. Ioan. Mar. Monticel. Iacob. de Bellouiso. Brun. Blanch. Angel. Grama & alij infiniti relati a Prospero Farin. vbi prox. n. 125.

- 141 Vnum tamen est: quod si cum querela prius concurrat infirmitas querelantis, grauius in lecto vulnerati iacentis. nam si coram tabellione ipse declarat ab vno, vel a pluribus vulneratum: sufficit hac assertio sola ad capturam, vt videmus quotidie, quia isto casu non potest dici, solam esse querelam, cum concurrat cum ea infirmitas vulnerati, quæ pro se maximam habere præsumptionem veritatis referenda, latè comprobât relati a Farin vbi supra n. 128. vbi potestis videre alia, quæ articulum huc tangant, & n. 154. vsque ad si. an & quando captus pro vno debito, possit arrestari, seu commendari pro alio, vel pro delicto. & quid de capto pro delicto possit recommendari pro debito.
- 143 Ex hoc eodem capite legitimam esse appellationem aio, cum iniusta sit, & indebita carceratio, facta in personâ illius, qui tantum realiter, non autem personaliter obligatus est. is namque in carcerem cõiici, nullo modo potest. not. Iaf. in l. 4. §. si actor n. 2. ff. de re iud. & tenet Baeca de inope debitore c. 10. n. 5. & confirmatur ex doctrina Saliceti in leg. 1. num. 7. vers. & est ratio. Cod. qui bonis cedere poss. vbi dicit quod ideo debitor tributi non potest capi, quia tributa imponuntur rebus vel personæ propter res l. indictiones Cod. de anno & trib. & inde est, quod qui hypothecat pro alio rem suam, & non obligat personam suam, solum est debitor respectu rei, quam hypothecat, & si eam exhibeat, certe capi non potest. ita dicit Salicetus in l. 1. ff. si certum petatur. sicque obligatus ratione oneris realis liberatur, relinquendo ipsam rem oneratam, cap. de terris de iudeis. cuius etiam farina est: quod actio personalis limitata, non præstat ius capiendi debitorem, sicuti diximus de hærede conficiente inuentarium, quoniam cum fecerit inuentarium, non tenetur ultra viros hæreditatis, nec vl-

tra bona, & res in eo contentas, & sic est debitor respectu illorum bonorum, & rerum contentarum in inuentario, ideo capi non potest eius persona, nisi bona abscondat, vt supra probaui latè. Igitur quanto magis ille qui non obligat personam suam, sed bona tantum, vt & rectè infert Boeca de inope debitore d. cap. 1. n. 5. ante medium, & in num. 1. in princ. dicit quod ille qui non tenetur actione personali, puta is qui res suas mihi, non personam obligauit, non potest capi, vbi per totum caput hæc materiam defendit & tueretur, & pro hac parte facit etiam lex styli 134. cuius verba sunt *es a sauer quel fiador no se adado por presso maguer los sus bienes no cumplan a pagar el delicto, salvo; si no obligo su persona y bienes.* & sic textus est expressus, ad hoc; quod vbi bona tantum obligantur, non persona, ipsa capienda & carceranda non est, vt indicant verba *saluo si no obligo su persona y bienes.* & ibi, *no se adado por presso, &c.* & ex hoc oritur frequens praxis, qua solent vt tabelliones in conficiendis obligationibus dicentes: *Yo me obligo con mi persona y bienes.* vt hac cautela persona obligata simul, cum bonis eius capi possit, hoc carens recursum. & statim post hæc scripta, hodie declaratum fuit in supremo hoc nostro Gallico, & Regio Tribunali, declaratumque vim fieri pro iudicem quendam commissarium, seu executorem cuiusdam sententiæ Reuerendissimi Nuntij, rescriptumque siue commissio tantum continebat, vt executor caperet bona condemnati, & in eis fecisset executionem nihil de persona loquens, & charissimus ac dilectissimus genitor meus, & praxi & theoria, pariter & prudentia, prouidus, cum esset Patronus in causa vim fieri, fundauit ex excessu de personam, vt nos latè Deo dante dicemus infra lib. 4. & ex his quæ diximus possit etiam iustificare suam intentionem.

Vnum tamen est, quod si iste, qui tantum realiter obligatus est; puta, quia bona sua pro alio hypothecauit, vel bona obligauit, non verò personam, licet ipsa non capiatur, hoc tamen fallit: si res ipsam, seu bona dolo deficerit possidere, quia tunc non capitur ex obligatione reali, nec ex hypotheca, sed ex dolo, l. pro possessore ff. de reg. iur. l. penult. ff. de dolo. & licet etiam ex re iudicata conueniatur: iuste defendi posse, dicit Baeca vbi prox. relatus n. 9. vt nec possit capi si rem obligauit non personam, vt probatur in d. l. 134. styli. quoniam creditor solum videtur sequi fidem hypothecatis respectu rei hypothecate, eam n. solum obligat, non personam, & ita si res consupsit, attriuit, & corrumpit, vel abscondidit, ex dolo ipso ei persona obligata est, & ideo carcerari valet

valet, ex contumacia licet alias capi non potuisset. B. in l. penult. ff. de cessione bonorum. & latè Baeca supra numer. 10. & ex aliis in cap. 16. num. 19. & 7. & cap. 17. a num. 11. & supra tetigimus etiam circa articulum de iniusta detentatione ratione personæ in particula de hærede, vbi vide.

De iniusta carceratione ratione rei, & cause.

- 152 Extò principaliter dicitur iniusta detentatio, & carceratio ratione rei, & cause, de qua agitur. & sic in ea quandoque rei sub fideiussoribus relaxandi sunt: quandoque autem ratione ipsius cause sub eis relaxandi non sunt, qui articulus latè in genere ventilatus est, & examinatus per Rodericum Xarez in tractat. de fidei. in causa crim. super l. 4. titulo 3. lib. 2. fori. conciliando & interpretando leges, quæ in hac materia, modò variæ, modò contrariæ videntur apparere. ideo conclusionem & regulam, quæ ex eius, & aliorum disputatione refuleat, scribam: & loco exempli in specie accuratè inferam casus, quibus carcerato, carcerum fideiussores admittantur, regulæ doctrinam imitans. Et quoniam hic punctus, sicut & superiores, adeò frequens est in tribunalibus, veniens ad ea per viam violentiæ, quàm citius poterim, examinabo. In quo duas elicio conclusiones, & regulas. Prima sit, appellatio legitima est à detentatione in carcerem, in delictis non requiritibus pœnam corporalem, sed pecuniariam, contempta oblatione fideiussionis. quoniam in omnibus delictis, in quibus à iure non inferitur pœna corporalis, seu corporis afflictiva, reus captus omnino relaxandus est sub fideiussoria cautione ab ipso oblata. text. est capitalis in l. diuus ff. de custodia reorum. text. in l. 1. eodem. in quorum intellectu, & concordia aliis pluribus relatis longum fecit progressum Roder. Xarez supracitatus in d. l. styli. eandem comprobat B. in d. l. 1. num. 1. in fin. vbi gloss. Bald. in l. nullus num. 3. Cod. de exhibendis reis. & in l. sed si u. numer. 1. versiculo aut venit imponenda pœna pecuniaria ff. de in ius vocando. Ang. de malef. in verbo quod fama publica post numer. 66. versiculo si autem pœna non sit corporalis, & in verbo pro quibus Anton. fideiussit numer. 11. Bonif. de Vital. in oper. malefici. sub titulo de carceribus priua. numer. 2. & 11. Ghirlan. de relaxa. carcer. sub titulo de fideiuss. reorum num. 1. & 7. Conradus in practica titulo de carceribus num. 5. in fin. fol. 274. Roder. Xarez vbi supra. Bert. consil. 12. numer. 1. & consil. 13. num. 1. Couar. var. res. lib. 2. cap. 8. numer. 8. & communem dicit Anton. Gomez, qui pro ea

plura adducit iura concordantia, 3. tomo var. res. fol. cap. 9. de captura reorum numer. 8. in princ. idem tenet Boff. in titulo de carcerat. fideiuss. committent. num. 1. & 2. Meno. de arbit. quest. lib. 2. casu 303. numer. 3. vbi etiam, & pluribus Doctoribus de communi testatur, idem tenet Marf. in pract. §. attingam num. 1. & in rubrica de fideiuss. numer. 2. 47. Iul. Clar. in pract. crim. §. fin. quest. 46. versiculo in hac autem materia. Bonacof. in suis commun. opin. 1. p. verbo carceratus vbi cumque fol. 20. colum. 2. & ita prædicatur quotidie in omnibus tribunalibus, & in causis, quæ ad suprema trahuntur per viam violentiæ, eo, quod iudices nolunt appellationibus huiusmodi interpositis (cum iusta sint) deferre, attenditurque per Senatores semper, an pœna sit corporis non afflictiva, quia tunc absque dilatione, seu retardatione vim fieri, & appellatiõis deferendum; declaratur, quia hæc conclusio multò magis procedit in clericis, qui quidem, si offerant fideiussores in delicto non appetente pœnam corporis afflicti, relaxari debent; ita tenet Foller. in pract. crim. cano. in verbo, & in carceribus mancipatis cap. 12. num. 6. ex Feli. in cap. legebatur in princ. num. 1. de maiorit. & obed. quod difficultatem non habet, ad capturam enim clericorum maiori maturitate, maiorque cum temperamento, deueniendum est, ita tenet Ber. Diaz in pract. crim. cano. verbo eos citari personaliter cap. 13. in princip. & Foller. vbi proxime numer. 5. & alibi passim.

Secunda pars huius regulæ, & conclusionis ea sit: vt appellatio interposita per carceratum à detentatione in carcere pro crimine, & delicto graui, seu atroci, requirente pœnam corporis afflictiuam, etiam oblata fideiuss. & cautione, vt non legitima admittenda non est, nec tunc iudex non deferens ei, vim faciet, cum hoc casu carceratio iusta, debita & à iure permissa, dicatur. text. in d. l. diuus ff. de custo. reorum, per quem hanc regulam, & conclusionem confirmarunt B. in l. 1. ff. eodem titulo Boff. Cou. Contra. Rod. Xarez, Mar. Put. Boni. & Vitall. Ghirlan. & alij relati in superiori conclusionem, idem tenet Olaf. decis. Pedemon. 18. numer. 4. Quintil. Mandof. relatus per Bonacofam in communi opini. 2. part. versiculo fideiuss. non admittitur. fol. 29. colum. 2. in fin. licet hæc conclusio non fuerit à calumniatoribus oblata, prout videre est per Meno. de arbit. q. casu 303. num. 20. in fin. non tamen ab ea recedendum est, pro qua facit cõcordant. Bullæ Pij V. incipit cum sicut accepimus in ordine 184. in 2. part. Bullarj, fol. 639. Vbi Summus Pontifex aufert facultatem excarcerandi, seu relaxandi reos sub fideiussoribus, nõ solum iudicibus, sed etiam

carcerum visitatoribus, quando agitur de capitali delicto, ex quibus regulis multi se nobis casus dubij qui ex conclusione substantiam rapiunt, offerunt examinandi, & ad hanc, & superiorem conclusionem plures citat Balde. in addit. ad Roder. Xuar. ad titu. de fid. in causa crim. num. 1. litera A. fol. 72.

158 Quæ conclusio non solum locum habet in laicis, sed etiam in clericis. quoniam ubi agitur de pœna corporali, certum est eum non esse fideiussoribus committendum. text. est in cap. si clericus de sentent. excommuni. in 6. ibi. Eisdem quosque clericos, si de parendo iuri, tibi fideiussoriam dederint cautionem, detinere non debes, nisi excessus enormitas, vel alia causa rationabilis eos suaserit detinendos. & Doctores ibi explicant, illud enorme dici delictum, si pro eo clericus curiæ seculari tradatur, prout est crimen falsificationis literarum apostolicarum, hæresis, & homicidij in personam sui Episcopi ex quibus per Farina. in 1. tomo crim. q. 8. titulo de inquisitione à num. 75. & Ioan. Andr. in d. cap. si clericus colum. 1. verbo enormi. vbi Archidi. post num. 3. Franc. num. 15. & Gemina. 9. Bossius titu. de carcer. fid. commit. numer. 13. Foller. in pract. crim. cano. verbo, & in carceribus mancipatis cap. 12. versiculo sed si veniret imponenda pœna corporalis. allegans text. in cap. cum homo 23. quest. 5. gloss. in cap. arguta 2. quest. 6. Felin. in c. legebatur in princ. de maioris. & obed. & in cap. ex parte num. 3. de rescriptis. & vbi habet locum depositionem relaxat, vt tenet

160 Cal. consil. 2. i. titu. de treuga. & quando imponatur, vide Abb. in cap. at si clericus in princip. colum. 12. de iudi. est enim depositio quædam degradatio verbalis cap. qualiter el 2. & ibi Abb. de accusa. Alexand. in consil. 174. volum. 2. ponit pro quibus criminibus fiat depositio. Decius in consil. 143. colum. 1. & 2. vbi quando clericus sit commit. fideiussor. vbi quando pœna detractionis venit in monasterium, vel in carcerem perpetuum, & pro declaratione cap. si clericus. quando dicatur crimen enorme, vide Abb. in cap. tue de panis. & sic duo sunt consideranda in hac materia circa clericos. Primum, an inferatur pœna corporalis (non dico sanguinis, quia illo iure non admittitur: c. sententiam sanguinis de cler. vel mon.) ita tenet Decius in d. consil. 143. Secundò an sit graue crimen vel non, ita vt in hoc videtur ius canon. securius ciuili, cum hoc solum requirat pœnam corporalem, vt tenet Bossius vbi proxime.

161 Ego autem ex mente Doctorum præcipue Foller. supra, & Farina. in 3. tomo quest. 33. numer. 58. pro euitanda dubitatione dicam in hoc articulo attendendum est, an delictum, pro quo clericus detinetur, de his sit,

162 in quibus ius ciuile fideiussores ad relaxationem admittet, vel non, licet iure canonico pœna sanguinis non sit, adest tamen corporis afflictio, adeò vt regula in hoc scripta procedat in clericis.

Ex quo capite imprimis insurgit, an iusta sit, & legitima appellatio, emissa per carceratum à detentatione in carcerem pro delicto pœna exilij, & relegationis infringente, oblata per eum fideiussoria cautione. Et videtur affirmatiuè dicendum, quoniam pœnam exilij non esse corporalem, nec corporis afflictiuam, & ideo captum pro delicto eam irrogant sub fideiussoribus relaxari debere affirmat Azeue. late hanc rem agens in l. 8. titu. 18. lib. 4. recopilat. & in l. 2. titu. 19. lib. 8. per text. ibi, quem ad suum propositum expressum vocat. ibi, no a de leuar pœna corporalis. si no de marco y de fierro, & idem in additio. ad Curi. Pisa. lib. 4. cap. 6. num. 14. & idem videtur tenere Iodoc. in pract. crim. c. 19. de relax. carcer. num. 4. versiculo itidem, & c. contrarium 165

tamen imò in pœna exilij non relaxari sub fideiussoribus: quoniam talis pœna corporalis est, tenet vt expertus. Bossius Egidius in titu. de carcer. sub fide relax. numer. 7. imò si exilium sit perpetuum, capitalem pœnam censeri, dixit communem Eman. Soarez. in collecta commun opinio. verbo capitalis numer. 8. & ideo detentum pro delicto tali pœna digno, non relaxari sub fideiussoribus, dixit Cason post tractat. de indi. & tom. c. 9. rubr. de captura, & carcer. num. 8. versiculo & aduertendum est, & c. & idem affirmat Bossius ibi n. 7. & 8. & ab hac vltima opinione non recedendum fore admonet Prosp. Farin. 3. tomo prax. crim. quest. 33. numer. 55. & 56. quid dicendum? multum suadet autoritas horum Doctorum, sed maior autoritas est nostræ I. Regni, hanc difficultatem omni modo excludens, & priorem opinionem expressè probans, quæ nullam responsionem habet; maxime, si tota legatur, & eam eiusque opinionem late fundat Azeue. ibi, & sic dico vim iudicem facere Ecclesiasticum, si non detulerit appellationi, ab hac detentatione interposita oblati fideiussoribus. quoniam hoc ius nostrum commune Regium, ipse debet obseruare, cum in hoc ius canonicum deficiat, secundum quæ supra diximus 1. p. in cap. 2. §. 3.

Quid autem dicendum est in capto pro delicto cui per l. pœna indignationis Regis seu Principis imposta est? Et breuiter dico, 168 quòd appellatio à detentatione, etiam fideiussoribus oblati, non inuabit carceratum. quoniam hæc pœna iræ, & indignationis Principis pœna mortis iudicatur iuxta textum in l. nihil interest in fin. princ. ff. de adulter. & inducit

& inducit priuationem beneficiorum secundum Barbo. consil. 11. colum. 5. in fin. volum. 1. Azeue. in l. 1. titu. 14. lib. 4. recopilat. num. 18. & 19.

169 Similiter nec admittenda est appellatio, interposita à detentatione pro delicto, exigente pœnam palinodie cantandæ iuxta text. in l. 2. titu. 11. lib. 8. recopilat. quam late exornat Parla. libr. 1. rerum quotidi. cap. 17. per totum. quoniam talis palinodia pœna, & seueræ, & perquam dura est. siquidem is, qui cantat palinodiam, toto exauçoratur honore, etiam quantumvis dignitate præfulgeat, vt ostendit l. 8. titu. 3. part. 7. l. 2. titu. 7. & 170

l. 2. titu. 8. recopilat. & cum hæc pœna exequi in absentem non possit, proinde huius criminis reus etiam datus fideiussoribus non est carcere relaxandus, vt tradit Maran. in speculo aureo 4. part. num. 10. & Parla. in d. cap. 17. num. 47. & ita practicitur vbi num. 3. & 171

32. ex aliis probat clericum sicut nobilem hac ignominiosa pœna non plecti; & generaliter idem dicendum est in pœna infamiae, vt tenet Boss. in titu. de carcer. fideiussor. commit. num. 7. & 8. cum referens Farina. vbi supra d. 3. tomo pract. crim. c. 33. num. 55. ad medium. quia omnis causa tangens famam dicitur grauis l. inimicitia ff. de his quibus vt indignis. Azeue. in l. 2. titu. 10. lib. 8. recopilat. num. 234. & ideo cum hæc contradictionis, siue palinodie cantandæ pœna sit infamatoria, & diffidens sit infamiam, sub fideiussoribus relaxandus non est, vt etiam tenet Auenda in titu. de las iniurias, numer. 17. secundum quem num. 15. & 26. hæc pœna est corporis afflictio, nec per alium impleri potest, quæ excludunt fideiussorem, & idem tenet etiam Auille. in proamio cap. pratorum num. 20. & Placa de delictis c. 1. num. 22.

172 Insuper indebitam esse, & legitimam appellationem emissam à carcerato, qui siue in ciuilibus, siue in criminalibus indiciatus est ad torturam, affirmo, is enim ante torturam infligendam, minimè relaxandus est sub fideiussoribus, vt docet Bald. in l. si quis post versiculo item est detinendus, vbi eumque est torquendus ff. de test. per text. in l. 2. c. de custo. reorum, ibi, donec reperitur cognitio celebrata. idem Bald. in l. nemo deinceps n. 6. in fin. versiculo quandoque qui detinetur non ratione pœne, sed ratione torturæ. Cod. de Episcopali audien. dicens, quòd quando rei ad erucendam veritatem sunt torquendi, nullo modo relaxantur, etiam oblati fideiussoribus. idem dicit noster Xuar. in d. tractat. de fideiussor. in causa crim. num. 18. versiculo item est detinendus, vt inqueatur. ex qua doctrina idem dicendum est in testibus, à quibus veritas inquirenda est, recusantibus ipsam manifestare,

quo casu torquendi sunt, & tunc minimè sub fideiussoria hac cautione relaxandi, vt tenet Meno. de arbit. q. lib. 2. casu 303. num. 25. & 26. pro quibus & faciunt, quæ adducit Paris de Puteo de syndic. verbo carcer. & carcer. num. 2. an potestas num. 2. fol. 140. Afflic. in consil. si humanitate sub rubrica qui fideiussor. dare possunt. 17. & 21. 2. part. Paul. Ghirlan. in tractat. de relax. carcerato. rubrica de fideiussor. & licet Afflic. Paris de Pur. & Ghirl. 175

in locis allegatis videantur loqui in criminibus pœnam corporis afflictiuam exigentibus, idem tamen esse ex identitate, & generalitate rationis vtriusque casus, etiam in pœnis pecuniariis, si sunt de casibus, in quibus tortura potest dari, de quibus per Farin. in 3. tomo prax. crim. libr. 2. sub titulo de indicis, & tortura, qui hanc nostram principalem opinionem tuerit in d. 3. tomo quest. 33. n. 38. & 39. ad fin. allegat Bullam Pauli IV. in ordine 50. incipit licet ex iniuria. p. Bullarij, fol. 639. vbi expresse prohibet relaxationem carcerati sub fideiussione, necdum quando certum est locum fore torturæ: verum etiam, quando de hoc dubitatur, & disputatur.

Similiter vim iudex Ecclesiasticus non faciet non relaxans carceratum ab hoc appellatorem, etiam in causa pecuniaria pœna, seu corporis non afflictiuæ, non habentem nec præstantem fideiussorem, vt dictum est in d. 1. conclusionem, vt tenet, & firmat Bald. in l. sed & si is in prin. ff. de in us vocando, & in l. si quis post ff. de testam. Amad. in tract. syndic. num. 2. ro. Angel. in l. nullus num. 3. in fin. C. de exhiben. reis. Angel. de malef. verbo pro quibus Anto. fideiussor. numer. 16. & ibi Angel. in additio. & in sequente verbo qui iudex dictum Catum detineri, & carcerare iussit num. 4. Ghirlan. vbi supra quest. 1. num. 2. Iodoc. in pract. crim. cap. 20. num. 3. Rode. Xuar. vbi supra num. 3. versiculo aut non inueniunt fideiussorem. Conra. in pract. titu. de appellat. num. 21. fol. 207. qui loquitur etiam procedere in causa appellationis, per text. in l. eos §. super his, & in l. minimè in fin. Cod. de appellat. & plures ad hoc vltimum concordantes adducit Rob. Lancelot. de attent. cap. 12. limi. 33. numer. 1. & sequenti. Clarus in pra. §. fin. quest. 146. versic. in hac autem materia in fin.

Item etiam verum esse cenfeo, appellationem admittendam esse à carcerato pro crimine falsi, quoties eius pœna est pecuniaria: quia nec tunc potest sub fideiussoribus relaxari, vt defendit Foller. in pract. crim. verbo examinati sub fideiussor. n. 19. versiculo in autem adde. Decius consil. 143. num. 5. volum. 1. Farina. d. 3. tomo pract. crim. quest. 33. num. 30. & sequenti. qui omnes tenent hanc opinionem, & defendunt contra Martilium in practica crim.

crim. §. attingam num. 7. addo etiam Forrant. Gargiar. in *crim. divers. 12 §. num. 2 §. volum. 1.* Grama. *consil. civi. 109.* Hiero. Magon decisione Lucensii 42. *num. 1. & 2. part. 1.* & fundat se ipse Marsil. quoniam in hoc crimine multa specialia à iure inducta sunt, quia est delictum atrox, & enorme ut ipse dicit etiam in *singull. singu. 163.* incipit crimen falsi, & Nellus in *tract. de bannit. in 3. part. 2. temporis in quest. 12.* & idem Marsil. in *l. 1. §. si servus in 3. colum. in fin. ff. de questio.* quæ ratio non satisfacit, cum pœna est pecuniaria, quæ in absentem reum exequi potest, vel in eius fideiussorem, per quem excluditur metus aufugiendi, & condignæ pœnæ evitandæ, & cetera alia, per quam rationem, seu occasionem rei in carceribus custodiuntur.

176 Quæ tamen doctrina, & opinio superior Foller. & Farin. locum habet de iure civili, non de iure canonico, quod intueri, & attendere debemus omnino in hoc genere violentiarum, contrarium foret dicendum, imò opinio Marsilij, & aliorum servari deberet, quia iure civili magis verior est, nam canonice ad detractionem in carcerem sufficit, ut delictum sit enorme, non tamen pœna attenditur, ex text. in *cap. si clericos de sent. excomm. in 6.* de quo superius latius diximus. Et sic cum falsitatis delictum enorme sit, merito iure canonico, etiam si pœna eius sit pecuniaria ex forma statuti, delinquens non foret sub fideiussor. relaxandus, nec iudex delationem appellationis abnegans esset in culpa.

177 Appellatio autem emissa à carcerato inuenio in flagranti, casibus, quibus delictum ita est manifestum, vel notorium, licet in eis pœna pecuniaria imponatur: tunc namque sub fideiussoribus non relaxantur, ut per Angel. de Aret. in *addit. ad Angel. de malef. verbo fama publica folio 11.* incipit in autem in hac materia adde primo, &c. eleganter Bald. in *l. sed & si §. ff. de in ius vocan.* hanc limitationem ad supradictam conclusionem ponit Hippolyt. de Marsil. in *pract. §. attingam num. 5. & sequenti.* & faciunt dicta per Innocent. in *cap. ut fama de sentent. excommu.* & per Flor. in *l. 4. ff. ad l. Aquil.* & per Angel. Felin. Alexand. & alios quos ipse Hippolyt. ibi refert. idem tenet Fran. Cason. *post tractat. de indicijs, & tortura in questionibus cap. 9. rubrica de captura, & carcere numer. 11. versiculo si reperit est in flagranti.* Foller. in *pract. in verb. examinati liberentur fideiuss. num. 7. & 8.* Menoch. de *arbitr. quest. lib. 2. casu 303. num. 12. & 13.*

178 Repertus tamen cum armis, ubi vel nocte, vel die prohibita sunt, si in flagranti reperitur, evitat carcerem, nec ad eam vehitur si offerat fideiussores de presentando, ut tenet

Angel. in *l. si vero pro condemnato §. 1. num. 1. in fin. ff. qui satisda. cogant.* idem tenet August. ad Angel. de *malef. verbo pro quibus Anton. fideiussus num. 9.* allegans Bald. & Angel. idem tenet Rode. X Suarez in *suo tractatu de fid. in causa crim. numer. 3. & 4.* quod verius est, in cæteris autem venire est, quod superius diximus.

Deinde iuste neganda est appellationis delatio ei, qui vel confessus est delictum, vel legitime conuictus est. nam et si ipsi exigit pœnam pecuniariam, vel alias corporis non afflictivam; iuste tamen in carceribus detinetur, ad cuius relaxationem non fideiussione, sed solutione opus est. nulla enim hoc in casu sunt partes iudicis amplius quam vel absolvere, vel condemnare, textus est in *l. si confessus ff. de custodia reorum.* cuius sunt verba: Si confessus fuerit reus, donec de eo pronuntietur in vincula publica detinendus est. per quem text. hanc doctrinam ut veram firmat B. in *l. 1. numer. 1. ff. de custo. reorum.* Bald. in *l. nullus num. 3. C. de exhibendis reis.* Marsil. in *pract. crim. verbo attingam num. 4.* Rode. X Suarez ubi prox. *num. 4. versiculo quod limita, nisi accusatus confiteri crimen.* Paris de Puteo in *tractat. de syndi. verbo fideiussor officialium cap. 3. si index malefactorum numer. 11.* Augustinus in Angel. de *malef. ubi supra d. verbo pro quibus Anto. fideiussus, post princip. idem secundum Bald. Du. Fran. Cason ubi supra num. 11.* Paulus Ghirlan. in *tractatu de relaxa. car. rubric. de fide reorum num. 1. & num. 6. in fin.* Foller. in *pract. crim. verbo examinati liberentur sub fideiuss. num. 2. & 12.* Iodoc. in *pract. crim. cap. 20. numer. 1.* Contra in *pract. rubr. de carcer. num. 13. in fin. fol. 176.* idem tenet Farina. in *3. tomo pract. crim. q. 33. num. 9.* idem tenet Menoch. *d. casu 303. n. 4. & sequenti.*

Quæ doctrina, habet locum non solum in confesso, sed etiam in solo conuicto, ut per Ghirl. Iod. Foller. & alios in relatis locis, & in confesso non solum spontaneo, sed etiam in confesso per torturam: dummodo confessio sponte sit ratificata. ut probat Farina. proxime relatus à *numer. 11.* qui meminit Bullæ Pauli IV. de qua in prima parte Bullarij constitutione 50. incipit licet ex iuris communis dispositione, versiculo nullus etiam, qui crimen in iudicio confessus fuerit folio 639. & alterius Pij V. in eodem Bullario 2. part. constitutione 184. incipit cum sicut accepimus, versiculo in levioribus autem delictis fol. 1189. quæ hanc nostram expressè comprobant, & approbant doctrinam. & vide per eundem Farin. à *n. 14.* an & quando hæc confessio sufficiat extrajudicialis vel non.

Insuper appellatio admittenda non est, quando

quando reus iam est condemnatus, quia non fideiussoribus relaxandus est, sed solutione tantum liberatur, argumento text. in *l. 4. §. ait prator ff. de re indic. ubi dicitur condemnatum soluere, non liberari dando idoneos expromissores l. quod si non soluere ff. de pignorat. actione l. ita liberatur §. qui paratus ff. quibus mod. pign. vel hypoth. sol. ubi pariter diffinitur condemnatum ad possessionem tradendam minimè liberari fideiussores præstantem, & idem firmat Petrus à Placha in *epitome delictorum lib. 1. cap. 2. num. 18. in princ. vers. huic intellectui facit.* nam si confessus, vel conuictus simpliciter non relaxatur propter proximam spectatam condemnationem: minus post ipsam condemnationem, & sententiam, & idem tenet Prosper Farin. *d. quest. 33. num. 19.* quod ego intelligo non appellante ab ipsa sententia vel ipsa in rem iudicatam transacta, secus autem dicendum est appellatione ab ea interposita: nam tunc fideiussoribus relaxandum esse condemnatum probat text. argumentum in *l. eos Cod. de appellat. in §. super yd. ibi, ut inopia idonei fideiussoris in custodia retenti, &c. & in l. minime in fin. ibi, fideiussoris idonei copiam non habet. Cod. eodem titul. sed quidquid de iure communi sit secundum Farina. proxime relatum, iure nostro Regio illud stat dispositum in *l. fin. tit. 18. lib. 4. recopil. ubi dicitur, que quando alguno fuere preso por causa pecuniaria, no siendo la causa criminal, si appellare de la sententia, que contra el fuere dada, que depositando la cantidad en que fuere condenado, o dando fianças bastantes por ella, sea suelto de la prison, para que pueda proseguir su appellacion.* & sic in causa civili iure Regio fideiussor admittitur, in causa autem criminali nullo modo, ut indicant illa verba, *no siendo la causa criminal.* circa quod facere videtur etiam quæ adducit Lancelot. de *attent. lib. 2. cap. 12. ampliat 4. num. 21. & seq. & 23. limit.***

182 quibus mod. pign. vel hypoth. sol. ubi pariter diffinitur condemnatum ad possessionem tradendam minimè liberari fideiussores præstantem, & idem firmat Petrus à Placha in *epitome delictorum lib. 1. cap. 2. num. 18. in princ. vers. huic intellectui facit.* nam si confessus, vel conuictus simpliciter non relaxatur propter proximam spectatam condemnationem: minus post ipsam condemnationem, & sententiam, & idem tenet Prosper Farin. *d. quest. 33. num. 19.* quod ego intelligo non appellante ab ipsa sententia vel ipsa in rem iudicatam transacta, secus autem dicendum est appellatione ab ea interposita: nam tunc fideiussoribus relaxandum esse condemnatum probat text. argumentum in *l. eos Cod. de appellat. in §. super yd. ibi, ut inopia idonei fideiussoris in custodia retenti, &c. & in l. minime in fin. ibi, fideiussoris idonei copiam non habet. Cod. eodem titul. sed quidquid de iure communi sit secundum Farina. proxime relatum, iure nostro Regio illud stat dispositum in *l. fin. tit. 18. lib. 4. recopil. ubi dicitur, que quando alguno fuere preso por causa pecuniaria, no siendo la causa criminal, si appellare de la sententia, que contra el fuere dada, que depositando la cantidad en que fuere condenado, o dando fianças bastantes por ella, sea suelto de la prison, para que pueda proseguir su appellacion.* & sic in causa civili iure Regio fideiussor admittitur, in causa autem criminali nullo modo, ut indicant illa verba, *no siendo la causa criminal.* circa quod facere videtur etiam quæ adducit Lancelot. de *attent. lib. 2. cap. 12. ampliat 4. num. 21. & seq. & 23. limit.**

185 numer. 3. in statu autem Ecclesiastico (quod nos intueri debemus) omnem difficultatem sublatam esse testatur Farin. *d. c. 33. num. 23.* ex Bulla Pij V. aliarum Bullarum declaratoria, de qua in Bullario 2. part. fol. 1182. & est in ordine constitutio 180. quæ cauetur: quod si reus carceratus, vel etiam non carceratus (generaliter dicitur loqui Bullam) condemnatus sit per iudicem ex sua propria confessione, & tunc nullatenus executionem condemnationis impediatur, ex quacumque appellatione interposita fideiussione, seu cautione oblata. sed si ipse reus appellans confessus non sit, in appellatione audiatur si diues est, factò actuali deposito, si pauper, quod iudicis arbitrio remittitur prestata idonea cautione in forma depositi, de soluendo

pœnam, in qua condemnatus extitit, seu respectu de se representando toties; quæ Bulla in causis criminalibus locum habet, cum loquatur de pœna, quæ reus condemnatur, &c. & ideo hanc Bullam Romæ, & in omni statu Ecclesiastico obseruandam esse aduertit Farina. *ibi.* & sic si processus ad curiam per viam violentiæ veniat, vim fieri declarabitur, si iudex non deferat appellationi, per carceratum interpositæ, & offerentem in hoc casu, seu depositum, seu fideiussores secundum prædictam sententiam.

Cæterum nec appellatio inuat appellationem carceratum pro causa, seu delicto corporis afflictivam pœnam, non exigente ex eo, quod sibi ad relaxationem non admittuntur fideiussores; quando de proximo speratur sententia, & causa est in termino determinationis, quos antea ipse carceratus vel distulit, vel recusavit dare vsque ad id tempus, quo sub eorum fideiussorum obligatione relaxatione obtineret, ut tenet Angel. in *l. 2. colum. 1. in prin. Cod. de exhiben. reis.* per text. quem allegat in *l. 2. §. 1. & in l. si quis ff. de custodia reorum,* dicens, aliam admittendos esse fideiussores si non esset causa eo statu ferendæ sententiæ. Angelum sequuntur August. in *addit. ad Angel. de malef. in verbo pro quibus Anton. fideiussus in 1. additione in princ.* & hanc limitationem ad illam conclusionem primam à nobis supra relatum, expressè proposuit Hippolyt. de Marsil. in *pract. crim. §. attingam num. 3.* ubi inter alia fundamenta allegat text. in *cap. 1. ibi,* quia si proclamare voluit cur tandiu tacuit, de frigid. & malefic. ubi etiam plures adducit ad hanc rem Doctores Rode. X Suarez in *d. tract. de fideiuss. in causa crim. n. 4. versiculo in tantum quod si.* & rationem reddens, quoniam in articulo ferendæ sententiæ, iam constat carceratum reum esse fidei debitorem, hoc idem tenet Fran. Cason in *d. tractat. de indi. & tort. in fin. tractat. in quest. cap. 9. rubr. de captura, & carcere num. 11. versic. 2. idem Menoch. de arbitr. d. casu 303. num. 8.*

Huic & proximum illud esse, quando scilicet, detentus pro delicto, etiam pœnam corporalem exigente, appellat: eo quod iudex cum non relaxat, quando ex actis constat post processum publicationem, puta; de ipsius innocetia, & absolutione debita, quod iudex facere tenetur, etiam non spectata sententia, ut notabiliter dicit Bald. in *l. sed si §. ff. de in ius vocan.* allegans text. in *l. nullus C. de exhiben. reis in versiculo donec reperierit.* &c. idem Bal. in *l. si quis post accusationem ff. de restitu. pro quo bonus est text. in l. pro quo pœna §. 1. ff. de manum. & idem dicit Ludouicus Roma. in *fin. 413. incipit accusatus de crimine capitali,* in quo*